

Faktablad nr 4, kod: BALSE-004; ANSSE-004. Namn: ÅPH 4, Havs- och vattenmyndigheten

Åtgärd	att införa nya fiskebestämmelser för att freda särskilt hotade kustlekande bestånd innanför trålgränsen i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön.
Motivering	Tidigare har en rad lokala bestånd funnits längs hela västkusten ner till Öresund. Många av dessa är förmodligen försvunna, men några lokala bestånd av till exempel torsk och andra torskfiskarter reproducerar sig fortfarande i kustområdet. Dessa unika bestånd är oerhört biologiskt värdefulla och för att säkra återhämtningen av dem krävs ytterligare åtgärder. Fiskeregleringarna bör gälla såväl yrkes- som fritidsfiske.
Miljö kvalitetsnorm	C.3 och C.4 (HVMFS 2012:18, bilaga 3)
Genomförande	<p>Havs- och vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret.</p> <p>Åtgärden bör vidtas där lokalt lekande bestånd och viktiga funktionella grupper av kustfisk är svaga. Det är ytterst viktigt att man i analyserna av genomförandet av åtgärder säkerställer att dessa inte medför en icke önskvärd förflyttning av fiskeridödlighet till andra områden eller arter.</p> <p>Biologiska underlag från aktuella områden kommer inhämtas från relevanta källor, bl.a. Institutionen för akvatiska resurser, SLU samt Länsstyrelserna.</p> <p>Genomförandet påbörjas 2016. Vid genomförandet av alla enskilda åtgärder kommer samråd med intressenter och remissutskick med särskilda konsekvensanalyser att genomföras.</p>
Lagstiftning/regelverk	Fiskebestämmelser utfärdas av Havs- och vattenmyndigheten i enlighet med fiskerilagstiftningen (Fiskelagen (1993:787), Förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen och införs i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön). Efterlevnaden av fiskeföreskrifter följs upp med olika typer av kontroll och tillsyn av HaV, Kustbevakningen, sjöpolisen och Länsstyrelsens fisketillsyn
Miljömål	Åtgärden bidrar till möjligheterna att nå miljö kvalitetsmålet "Hav i balans samt levande kust och skärgård", särskilt med avseende på preciseringsområden om skydd och bevarande, samt hållbart nyttjande.
Bakgrund	<p>Det har skett betydande förändringar av fiskesamhällets struktur över tid. Den mest påtagliga förändringen är förlusten av storvuxen rovfisk (Sköld et al. 2011; Svedäng et al. 2004). Några tydliga tecken på återhämtning av bestånden har inte kunnat visas det senaste årtiondet trots utflyttad trålgräns och andra åtgärder.</p> <p>Åtgärden vidtas för att minska den biologiska störning som fiske utgör i syfte att återhämta naturligt förekommande fiskarter samt möjliggöra att viktiga funktioner i näringsväven återupprättas.</p> <p>Minskad fiskeridödlighet leder till större populationer av nyckelarter, ett ökat inslag av stora individer och en minskad dominans av små och unga individer.</p> <p>Fiskebestånd och fiskesamhällen med mer naturlig storleksstruktur och artsammansättning påverkar havsmiljön positivt genom att bestånden blir långsiktigt motståndskraftiga mot störningar och att en naturlig reglering i födoväven från rovfisk upprätthålls, till exempel begränsning av övergödningssymptom genom så kallade trofiska kaskader.</p>
Geografisk omfattning	Åtgärden tillämpas lokalt i områden innanför trålgränsen med högt exploateringsstryck och svaga bestånd av framför allt rovfisk. Omfattar de svenska kusterna av Nordsjön och Östersjön.
Koordinering EU-direktiv	Koordinering med andra fiskeregleringar som Havs- och vattenmyndigheten genomför i enlighet med EU:s gemensamma fiskeripolitik kommer att ske, men åtgärden som sådan innebär en nationell fiskereglering utan direkta implikationer för Sveriges agerande inom den gemensamma fiskeripolitiken.
Regional koordinering	Arbetet bör, för att tillförsäkra effektiviteten, koordineras med arbetet inom Ospar och Helcom, samt arbetet inom den gemensamma fiskeripolitikens (GFP) regionala samordning.
Bieffekter	<p>Positiva bieffekter</p> <ul style="list-style-type: none"> Minskat fisketryck leder till positiv beståndsutveckling för såväl målarter som eventuella bifångstarter. Ökad biologisk mångfald. På längre sikt ökande samhällsekonomiska värden från fisket. <p>Negativa bieffekter</p>

- Begränsar kortsiktigt möjligheterna till fiske vilket kan påverka både ekonomi och välbefinnande hos såväl yrkes- som fritidsfiskare.

Samhällsekonomiska konsekvenser

Kostnads-nyttoanalys och kostnadseffektivitet har analyserats, se kapitlet Samhällsekonomiska konsekvenser av åtgärdsprogrammet. Vid genomförandet av alla enskilda åtgärder kommer samråd med intressenter och remissutskick med särskilda konsekvensanalyser att genomföras.

Uppföljning

Åtgärden bör följas upp genom biologisk uppföljning av utvecklingen hos fisksamhällena och ekosystemen samt samhällsekonomisk uppföljning i aktuella områden och i angränsande områden.

Ytterligare information

Sköld et al. 2011; Svedäng et al. 2004; Olsson et al 2012; Eriksson et al 2011.
